

Pla d'estudis 1992
Llicenciatura en Ciències Polítiques i de l'Administració

20855 - RELACIONS INTERGOVERNAMENTALS
(6 crèdits)

Professor: Francesc Morata

1r quadrimestre

Curs 1998/99

FACULTAT DE CIÈNCIES POLÍTIQUES I DE SOCIOLOGIA

RELACIONS INTERGOVERNAMENTALS

Objectius de l'assignatura

La intensificació de les relacions entre els diferents nivells de govern constitueix una de les característiques principals de la governabilitat europea, tant al si dels diferents Estats, com a la mateixa UE. La naturalesa dels problemes i les limitacions inherent a les diferents administracions públiques obliga a desenvolupar mecanismes de resolució de conflictes així com procediments i instruments formals i informals de coordinació i cooperació en la formulació i la posada en pràctica de les polítiques públiques.. Es produeixen convergències importants, però també diferències significatives entre els diferents Estats que es reflecteixen també a escala europea. L'assignatura aborda aquesta problemàtica des de les dues perspectives esmentades de forma teòrica i a partir d'exemples pràctics.

Avaluació

L'avaluació es realitzarà a partir de les presentacions fetes a classe i dels treballs finals dirigits. Alternativament, es podrà optar per un exàmen oral o escrit

II. Programa

Tema 1. Presentació del curs

Tema 2.

El marc conceptual. Relacions Intergovernamentals (RIG) i Anàlisi de Politiques Públiques (APP). La diversificació funcional i territorial del poder. El pluralisme institucional i els seus efectes. Interdependència i interacció de les politiques i de les administracions públiques. Els enfoqs: anàlisi de les estructures institucionals i dels processos polític-administratius. El concepte de xarxa política aplicat a les RIG.

Lectures:

- Mény i Thoenig: Las Políticas Públicas, Barcelona: Ariel, 1992. Caps. 1 i 2.
Lindblom, C.E.: El proceso de elaboración de políticas públicas, MAP: Madrid, 1991, caps. 1 i 8.
Agranoff, R.: Las relaciones intergubernamentales y el Estado de las Autonomías, a Política y Sociedad, 13 (1993).
Morata, F. (1992): Relaciones Intergubernamentales y Políticas Públicas, Documentación Administrativa 224/225.
Jordana, J. (1993): Organitzacions d'interessos i xarxes polítiques: cap a una resituació del paper de l'Estat, Document de Treball, 93/6.

Sessió de cas pràctic: "La variant de la N-II a Girona"

Tema 3.

La crisi de l'Estat-nació. Integració europea i descentralització. Reformes institucionals, tensions centre-perifèria i desenvolupament de politiques territorials a Europa. Gòverns centrals, regions i governs locals en interacció.

Lectures:

- Keating, M. (1993), "Regionalismo, Autonomía y Regímenes internacionales, ICPS, working paper num. 66.
Loughlin, J. (1993), "Federalismo, regionalismo y Unión Europea", a Arenilla et al., La Europa de las Regiones; una perspectiva intergubernamental, Granada: Univ. de Granada, pp. 37-50.
Sharpe, L.J. (1993), "The European Meso: an Appraisal" a Sharpe (ed.), The rise of meso government in Europe, pp. 17-39.

Tema 4

Els sistemes unitaris: França i Regne Unit. Organització territorial. Distribució de competències i recursos financers. El paper dels actors sub-centrals en la formulació i la implementació de les polítiques públiques.

Lectures:

Sharpe, L.J.(1992): "Democracia, descentralización y Gobierno local en el Reino Unido - tendencias recientes", a F. Morata (ed.), El Govern Local, Barcelona: PPU. pp. 67-80
Querubí, J.L. (1993): "L'Administració territorial", a L'Organització Administrativa de l'Estat, Barcelona: EP, pp. 99-114.

Tema 5

Els sistemes descentralitzats: RFA, Espanya i Itàlia. Els processos de reorganització territorial. Els contextos històricos-polítics.

Vallès, J.M. (1992), "La política autonómica como política de reforma institucional".

Morata, F. (1991), "El Estado de las Autonomías y las estrategias regionales en la Europa de los 90", a Arenilla et al. (eds.), La Europa de las Regiones; una perspectiva intergubernamental, cit., pp. 149-159.

Tema 6

El marc institucional. Distribució de competències. Mecanismes d'integració institucional. Els mecanismes de participació en el procés de decisió general. Conflictes i cooperació.

Tema 7

El sistema de finançament com a política intergovernamental. El finançament de les Comunitats autonòmiques. El finançament dels Länder a la RFA. El finançament de les regions italianes.

Lectures:

Dossier de lectures sobre finançament

Tema 8

Les relacions interadministratives. Mecanismes de relació. Instruments de coordinació i cooperació. La implementació de politiques intergovernamentals. Cultures i estils políticoadministratius

Lectures:

Arenilla, M. (1993), "El problema regional en España. Un balance desde la perspectiva interadministrativa", a Arenilla et al. (eds.), *La Europa de las Regiones*, pp. 109-143.

Tema 9

Relacions Intergovernamentals i Unió Europea. El sistema institucional: una aproximació. Preparació, formulació i implementació de les polítiques. L'Europa de les Administracions: un sistema de xarxes políticoadministratives.

Lectures:

Morata, F. (1994), *Unión Europea, Administraciones Públicas y Mercado Interno*, UAB, 1994.

Toonen, T. (1993), "La Europa de las Administraciones: los retos del 92", a Arenilla et al. (eds.), *La Europa de las Regiones*, cit., pp. 17-36.

Tema 10

Grups de pressió i administracions a la Unió Europea: vies de penetració, incidència i interrelacions. Lobbies públics i privats.

Lectura:

Mazey y Richardson (1991), "La formación de políticas y los grupos de presión en la Comunidad Europea: el reto de Bruselas", *Documentación Administrativa*, 224/225, pp. 317-336.

Tema 11

Polítiques comunitàries i actors interns. La política regional comunitaria: aplicació a Espanya. La política de medi ambient i les Administracions públiques. La política de R+D com a política de xarxes.

Tema 12

Les xarxes subestatals. L'Europa de les Regions i l'Europa de les ciutats. Estratègies i formes de cooperació.

Lectures:

Goldsmith, M. (1993), "Europa y las regiones: Europa y las ciudades", a Arenilla et al. (eds.), *La Europa de las Regiones*, pp. 173-186.

Morata, F. (1993), "El Estado de las Autonomías y las estrategias regionales en la Europa de los 90", a Arenilla et al. (eds.), *La Europa de las Regiones; una perspectiva intergubernamental*, cit., pp. 159-171.

Sessions de casos pràctics:

- "La variant de la N-II a Girona"
- "Les Politiques culturals a Barcelona"
- "La negociació del Pacte Local"
- "El Pla Estratègic Barcelona-2000"
- "El finançament del transport metropolità" (pendent confirmació)
- "La política de promoció econòmica local: el cas de Terrassa (pendent confirmació)
- "La negociació del projecte Deepoort"

Bibliografia de consulta:

Mény, V. i Thoenig, J.C. (1991), Políticas Públicas, Barcelona: Ariel

Morata, F. (1987): Autonomia Regional i Integració Europea, Barcelona: Institut d'Estudis Autonòmics.

Arenilla, M et al., eds. (1993): La Europa de las Regiones. Una perspectiva intergubernamental, Granada: Universidad de Granada.